

АНАЛІЗ НАПРЯМІВ МІЖНАРОДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

К.О Костецька., В.Т. Карюк, О.О. Карпенко

Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, м. Одеса

Останнім часом, міжнародна спільнота все більше уваги приділяє накопиченню токсичних відходів, що завдає серйозної шкоди здоров'ю людей, а також генофонду. Для відновлення нормальної екологічної обстановки вимагаються великі капіталовкладення і розробка нових методів.

Питаннями екологічної безпеки займається значна кількість міжнародних організацій. В багатьох країнах створені робочі програми, спрямовані на забезпечення екологічної безпеки. Такий напрям має міжнародне значення, оскільки державні кордони не є перешкодою для потенційного забруднення. Однак, для забезпечення екологічно безпечного управління токсичними відходами вимагається значна активізація зусиль як на національному, так і на міжнародному рівнях.

В Україні на кінець 2009 року утворилося 1,2 мільйона тонн відходів I - III класу небезпеки. Основна частина цих відходів (0,9 мільйона тонн, або 75 відсотків загального обсягу) віднесена до III класу небезпеки, а відходи I - II класу небезпеки становлять відповідно 3,8 та 299,2 тисячі тонн [1].

Економічну ситуацію, яка склалася на сьогодні у цій сфері можна охарактеризувати наступними показниками У 2009 році інвестицій на охорону навколишнього природного середовища в сфері поводження з відходами зросли порівнянно з 2008 роком і склали 2,4 % від загального розміру інвестування у природоохорону галузь. Однак, структура поточних витрат на поводження з відходами навпаки знизилась, та склала у 2009 році 24 %.[1].

На сьогодні в українському законодавстві є чимало законодавчо-нормативного підґрунтя для подання економічних перешкод в сфері поводження з відходами. Наприклад, Загальнодержавною програмою поводження з токсичними відходами в сфері міжнародного співробітництва визначаються такі основні напрями діяльності України щодо поводження з токсичними відходами [2]:

гармонізація основних положень і заходів Програми з існуючими міжнародними нормативними, технічними та іншими підходами (стандартами, технічними умовами, рекомендаціями) у сфері поводження з токсичними відходами;

виконання зобов'язань України як сторони Базельської конвенції про контроль за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх видаленням;

вирішення основних питань транскордонних переміщень токсичних відходів на основі відповідних міждержавних угод між країнами СНД, Східної і Західної Європи;

сприяння створенню спільних підприємств на основі новітніх технологій у сфері поводження з токсичними відходами;

приєднання до міжнародних програм науково-технічної і фінансової допомоги.

Отже, основу міжнародного співробітництва у галузі екологічно безпечного управління використанням токсичних хімічних речовин повинно скласти співробітництво у галузі хімічної безпеки між Програмою Організації Об'єднаних Націй по навколишнього середовища (ЮНЕП), Міжнародною організацією праці (МОП) і Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВОЗ), в рамках Міжнародної програми з хімічної безпеки (МПХБ).

Тому на сьогодні особливо актуальним є трансформація законодавства ЄС щодо усунення прогалів в цій площині, а саме необхідно:

розширити роботи з міжнародної оцінки небезпек, пов'язаних з хімічними речовинами;

погодити діяльність з класифікації і маркування хімічних речовин;

прискорити обмін інформацією про токсичні хімічні речовини та пов'язану з ними небезпеку;

встановити бар'єри для запобігання незаконному міжнародному обігу токсичних і небезпечних продуктів.

Отже, сформульовані вище напрями міжнародної взаємодії є невідомою частиною організаційно-екологічного механізму стратегічного управління екологічною безпекою держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 44, ст.374
2. Статистичний щорічник України за 2009 рік. – К.: Консультант, 2010. – 415 с.